LEGEA GAZELOR

nr. 351/2004
publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 679/28 iulie 2004

Parlamentul României adoptă prezenta lege

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. (1) Prezenta lege stabileşte cadrul legal necesar pentru desfăşurarea activităților specifice sectorului gazelor naturale, în condiții de competitivitate şi transparență.

(2) Politica energetică a statului în domeniul gazelor naturale trebuie să asigure satisfacerea cererii de gaze naturale pentru toate categoriile de consumatori, în condiții de creştere a eficienței energetice şi prin constituirea unui cadru instituțional corespunzător.

Art.2. (1) Obiectivele şi principiile prezentei legi sunt:

a) siguranța şi continuitatea în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor;

b) eficiența economică, în general şi eficiența energetică, în special;

c) protecția mediului;

d) protejarea intereselor legitime ale consumatorilor;

e) promovarea şi asigurarea concurenței pe piața de gaze naturale;

f) armonizarea legislației naționale cu legislația comunitară în domeniu, cu respectarea principiului subsidiarității;

g) transparența prețurilor şi a tarifelor reglementate la gazele naturale;

h) dezvoltarea sectorului gazelor naturale în condiții de eficiență economică şi protecția mediului;

i) asigurarea accesului nediscriminatoriu la sursele de gaze naturale;

j) interconectarea sistemului național de transport de gaze naturale la sistemele europene;

k) asigurarea condițiilor necesare pentru continuarea liberalizării pieței gazelor naturale şi a accesului nediscriminatoriu al terților la conductele din amonte, depozitele de înmagazinare, sistemele de transport şi de distribuție a gazelor naturale;

l) operarea instalațiilor tehnologice de suprafață din câmpurile de producție, a depozitelor de înmagazinare, a sistemelor de transport şi de distribuție a gazelor naturale, în condiții de siguranță şi eficiență;

m) asigurarea capacității de înmagazinare a gazelor naturale atât pentru nevoile curente, cât şi pentru cele strategice;

(2) Realizarea obiectivelor prevăzute la alin.(1) revine Ministerului Economiei şi Comerțului, ANRGN şi persoanelor juridice din sectorul gazelor naturale, potrivit statutului, competențelor şi atribuțiilor acestora.

Art. 3. În sensul prezentei legi, următorii termeni se definesc după cum urmează:

1. *acces la depozite de înmagazinare* – dreptul unui producător, furnizor, transportator, consumator eligibil şi/sau al persoanelor juridice străine, beneficiare ale tranzitului pe teritoriul României de a utiliza depozitele;

2. *acces la sistemul de distribuție* – dreptul unui furnizor şi/sau consumator de a utiliza sistemul de distribuție;

3. *acces la sistemul de transport* – dreptul unui producător, distribuitor, operator de înmagazinare, furnizor, consumator şi/sau al investitorilor de a utiliza sistemul de transport;

4. *acord tehnic* - acordul tehnic de exploatare a punctelor de predare/preluare comercială aprobat de ANRGN;

5. *agent economic din sectorul gazelor naturale* - persoană juridică care desfăşoară cel puțin una din următoarele activități: producție, transport, distribuție, furnizare, sau depozitare de gaze naturale, precum şi activități de proiectare şi execuție, aferente acestora;

6. *aparat de utilizare* – sistemul complex destinat să consume gaze naturale (combustibil sau materie primă), cu îndeplinirea condițiilor legale pentru funcționare, parte componentă a instalației de utilizare a gazelor naturale;

7. *autorizație* – act administrativ individual emis de ANRGN, acordat unei persoane fizice/juridice;

8. *aviz tehnic* - documentul necesar obținerii unei autorizații, emis de către operatorul de sistem în urma analizei unei documentații de proiectare, care atestă respectarea condițiilor impuse de prescripțiile tehnice şi legislația în vigoare;

9. *bunuri proprietatea terților* - obiective componente ale SNT sau ale sistemelor de distribuție, puse în funcțiune până la data intrării în vigoare a prezentei legi, utilizate de către operatorii licențiați pentru realizarea serviciilor publice de interes național de transport sau de distribuție, bunuri neincluse în patrimoniul acestora;

10. *capacitate disponibilă* – capacitatea utilizabilă de transport, de distribuție sau a depozitului de înmagazinare, determinată în condițiile reglementărilor specifice, pe care operatorul sistemului o poate pune la dispoziția utilizatorilor sau consumatorilor;

11. *cod* - colecție de reglementări cu caracter tehnic şi comercial, emise de autoritatea competentă, prin care se stabilesc reguli şi proceduri obligatorii pentru agenții economici din sectorul gazelor naturale;

12. *conductă de alimentare din amonte* - conductă, inclusiv instalațiile, echipamentele şi dotările aferente, prin care se asigură vehicularea gazelor naturale de la obiectivele de producție/înmagazinare până la sistemul de transport/distribuție;

13. *conductă de interconectare* - conductă de transport care traversează o frontieră dintre state pentru unicul scop al conectării sistemelor de transport naționale ale acestor state;

14. *conductă magistrală* – conductă care funcționează în regim de înaltă presiune, mai mare de 6 bari, inclusiv instalațiile, echipamentele şi dotările aferente, prin care se

asigură transportul gazelor naturale între punctele de preluare din conductele din amonte punctele de predare la consumatorii distribuitori/furnizori şi respectiv tranzitul între punctele de intrare şi punctele de ieşire în/din țară;

15. *conductă magistrală dedicată* – conductă magistrală, incluzând instalațiile, echipamentele şi dotările aferente, prin care se asigură, în exclusivitate, tranzitul gazelor naturale;

16. *consumator* - persoana fizică sau juridică, care cumpără gaze naturale pentru consumul propriu;

17. *consumator captiv* – consumatorul care, din considerente de reglementare, nu poate alege furnizorul;

18. *consumator eligibil* – consumatorul care poate să aleagă furnizorul şi care are acces la sistem în condițiile menționate în prezenta lege;

19. *consumator casnic*- consumatorul care achiziționează gaze naturale pentru consumul casnic propriu;

20. *consumator noncasnic* - consumatorul care achiziționează gaze naturale ce nu sunt destinate consumului casnic propriu;

21. *depozit de înmagazinare subterană* - spațiu din scoarța terestră cu calități naturale sau dobândite ca urmare a unor operațiuni petroliere sau activități miniere anterioare, proprii pentru injectarea, stocarea şi extragerea unor volume de gaze naturale;

22. *dispecerizare* – activitatea specifică de corelare şi echilibrare permanentă şi operativă, la nivelul sistemelor, a cantităților de gaze naturale intrate şi respectiv ieşite, la parametrii rezultați din obligațiile de livrare, cât şi luarea măsurilor de limitare a efectelor situațiilor excepționale, cum ar fi: temperaturi foarte scăzute, calamități naturale, avarii majore şi altele asemenea, prin folosirea de mijloace specifice;

23. *distribuție a gazelor naturale* – activitatea de vehiculare a gazelor naturale printr-un sistem de distribuție în regim de presiuni de până la 6 bari inclusiv;

24. *furnizarea gazelor naturale* – activitatea comercială de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, desfăşurată de o persoană juridică, în baza licenței de furnizare în condițiile prezentei legi;

25. *furnizor* – persoana juridică, titulară de licență de furnizare, care comercializează gaze naturale, în baza unui contract de furnizare;

26. *gaze naturale* - gazele libere din zăcămintele de gaz metan, gazele dizolvate în țiței, cele din capul de gaze asociat zăcămintelor de țiței, precum şi gazele rezultate din extracția sau separarea hidrocarburilor lichide;

27. *gaz natural comprimat pentru vehicul (GNCV)* - gazul natural stocat în butelii, prin comprimare la peste 200 de bari, în scopul utilizării drept combustibil pentru vehicule cu motoare termice;

28. *gaz natural lichefiat (GNL)* - gazul natural care, în urma unor procese specifice, este adus în stare lichidă şi stocat în recipiente speciale;

29. *gaz petrolier lichefiat (GPL)* - amestec de hidrocarburi cu conținut de peste 90% în volum al unei hidrocarburi aciclice nesaturate, alta decât etilena şi propilena sau unul dintre izomerii lor izolați;

30. *instalație de utilizare* – ansamblu de conducte, aparate şi accesorii, inclusiv focarul şi coşul de evacuare a gazelor de ardere, situate după stația/postul de reglare a presiunii şi măsurare a debitului, după caz, cu excepția aparatului de măsurare a debitului care face parte din sistemul de distribuție;

31. *instalație tehnologică de suprafață aferentă înmagazinării gazelor naturale* - instalație utilizată pentru înmagazinarea gazelor naturale şi care este exploatată de un titular de licență de înmagazinare a gazelor naturale, inclusiv instalațiile GNL utilizate pentru stocare;

32. *înmagazinarea gazelor naturale* - ansamblul de activități şi operațiuni desfăşurate de titularul licenței de înmagazinare pentru sau în legătură cu rezervarea capacității de depozitare în depozitele subterane şi pentru injecția, depozitarea în şi extracția din aceste capacități a unor cantități determinate de gaze naturale;

33. *întreprindere integrată pe verticală* – întreprindere sau un grup de întreprinderi din sectorul gazelor naturale, care îndeplineşte cel puțin una dintre activitățile reglementate de transport, distribuție, GNL sau depozitare şi cel puțin una din activitățile de producție sau furnizare a gazelor naturale;

34. *întreprindere integrată pe orizontală* - întreprindere din sectorul gazelor naturale care desfăşoară cel puțin una dintre activitățile de producție, transport, distribuție, furnizare sau depozitare a gazelor naturale, precum şi o activitate din afara sectorului gazelor naturale;

35. *licență* – act administrativ individual emis de ANRGN, care conferă titularului, persoană juridică, dreptul de a desfăşura activități comerciale şi/sau de prestări de servicii în legătură cu una sau mai multe dintre activitățile de furnizare, înmagazinare, transport, tranzit, dispecerizare şi distribuție a gazelor naturale;

36. *licență provizorie* - actul administrativ individual emis de ANRGN, care conferă titularului dreptul de a participa la o licitație publică, în vederea obținerii concesiunii serviciilor publice de distribuție a gazelor naturale;

37. *magistrală directă* - conductă de gaze naturale complementară sistemului interconectat, pentru alimentarea unui consumator eligibil direct din conductele din amonte sau din punctele de import;

38. *monopol natural în domeniul gazelor naturale* – situație în care serviciile de transport, înmagazinare sau de distribuție a gazelor naturale se asigură de către un singur operator pentru o zonă determinată;

39. *operator de înmagazinare* - persoana juridică, titulară a licenței de înmagazinare;

40. *operator de distribuție (distribuitor)* – persoana juridică, titular al licenței de distribuție, în condițiile prezentei legi care are ca specific activitatea de distribuție a gazelor naturale, într-una sau mai multe zone delimitate;

41. *operator de transport (transportator)* - persoana juridică, titular al licenței de transport, în condițiile prezentei legi, având ca obiect de activitate transportul gazelor naturale;

42. *preț reglementat* – prețul la care este realizată furnizarea către consumator, în baza unui contract cadru, în condițiile stabilite de ANRGN;

43. *racord* - conducta de legătură între o ramură principală (conductă din amonte, conductă de transport, conductă de distribuție a gazelor naturale) şi o stație de

măsurare sau o stație de reglare, măsurare predare a gazelor naturale, care alimentează un sistem de distribuție, un consumator sau un grup de consumatori;

44. *rețea de transport şi/sau de distribuție* – ansamblul de conducte conectate între ele, inclusiv instalațiile şi echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale în regim de presiune, conform reglementărilor tehnice specifice;

45. *rezervare de capacitate* - menținerea unei părți din capacitatea disponibilă de transport/distribuție/înmagazinare la dispoziția utilizatorilor în vederea transportului/distribuției/înmagazinării unei cantități de gaze naturale determinate;

46. *sectorul gazelor naturale* – ansamblul activităților desfăşurate de agenții economici pentru producția, transportul, tranzitul, înmagazinarea, distribuția, furnizarea şi utilizarea gazelor naturale, precum şi instalațiile şi echipamentele folosite pentru realizarea acestor activități;

47. *securitatea şi continuitatea alimentării* - totalitatea măsurilor luate de către operatorii licențiați în scopul satisfacerii cererii de gaze naturale a sistemului, diversificării surselor şi asigurării livrărilor către clienți în condiții de siguranță;

48. *servicii auxiliare* – ansamblul de activități şi operațiuni desfăşurate de operatorul de transport/operatorul de distribuție/operatorul de înmagazinare pentru şi în legătură cu echilibrarea sistemului de transport/sistemului de distribuție, după caz, dispecerizarea cantităților de gaze naturale notificate de utilizatori, inclusiv pentru acces;

49. *serviciul public în sectorul gazelor naturale* - obligația care constă în activitatea organizată şi/sau autorizată de stat în vederea satisfacerii cerințelor de interes public din sectorul gazelor naturale;

50. *siguranță* - asigurarea continuității în furnizarea gazelor naturale la parametrii optimi de funcționare şi securitatea tehnică a obiectivelor;

51. *sistem de distribuție* – rețea de distribuție, respectiv ansamblul compus din conducte, instalații de reglare-măsurare, aparate şi accesorii, care funcționează la presiunea de lucru de până la 6 bari inclusiv, cu excepția instalației de utilizare;

52. *Sistemul Național de Transport (SNT)* – rețea de transport al gazelor naturale, respectiv ansamblul de conducte magistrale, precum şi instalațiile, echipamentele şi dotările aferente acestora, care funcționează la presiune mai mare de 6 bari, prin care se asigură preluarea gazelor naturale extrase din perimetrele de exploatare sau a celor provenite din import şi transportul acestora în vederea livrării către distribuitori, consumatorii direcți, la înmagazinare, la export şi către beneficiarii din terțe țări;

53. *stocare în conductă* - stocarea gazelor prin compresie în sistemele de transport şi distribuție a gazelor, dar excluzând instalațiile rezervate pentru operatorii sistemului de transport care îşi realizează activitățile proprii;

54. *transportul gazelor naturale* – activitatea organizată pentru vehicularea gazelor naturale prin SNT;

55. *zonă de protecție* – zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie interdicții privind accesul persoanelor, regimul activităților şi al construcțiilor, stabilite prin norme tehnice;

56. *zonă de siguranță* – zonă adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie restricții şi interdicții, în scopul asigurării

funcționării normale şi pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor şi mediului, stabilite prin norme tehnice; zona de siguranță cuprinde şi zona de protecție.

CAPITOLUL II
Politici în domeniul gazelor naturale

Art. 4. (1) Politica statului în domeniul gazelor naturale constă în stabilirea obiectivelor sectorului gazelor naturale şi a modalităților optime de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile.

(2) Politica în domeniul gazelor naturale este elaborată pe baza programului de guvernare, aprobat de Parlament, cu consultarea organismelor guvernamentale cu atribuții în domeniu şi a societății civile, pentru un interval mediu, având în vedere evoluțiile probabile pe termen lung şi, în principal:

a) constituirea cadrului instituțional corespunzător, prin stabilirea organismelor şi a autorității competente pentru realizarea acestei politici;

b) asigurarea securității în aprovizionarea cu gaze naturale;

c) prognozarea importurilor şi a exporturilor de gaze naturale;

d) elaborarea programelor de dezvoltare în sectorul gazelor naturale;

e) asigurarea protecției mediului;

f) asigurarea transparenței prețurilor şi a tarifelor reglementate la gazele naturale;

g) creşterea eficienței în producția, înmagazinarea, transportul, distribuția şi utilizarea gazelor naturale;

h) dezvoltarea şi asigurarea capacităților de depozitare a gazelor naturale;

i) precizarea liniilor directoare privind cercetarea şi dezvoltarea specifică sectorului gazelor naturale şi promovarea tehnologiilor avansate în domeniu;

j) dezvoltarea cooperării internaționale;

k) propuneri de reglementări specifice sectorului gazelor naturale.

(3) Guvernul, Ministerul Economiei şi Comerțului, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale iau măsuri pentru realizarea obiectivelor înscrise în programul prevăzut la alin. (2) şi examinează, anual sau ori de câte ori este necesar, stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia.

Art. 5. Ministerul Economiei şi Comerțului elaborează politica în domeniul gazelor naturale şi asigură aducerea la îndeplinire a acesteia, în condițiile prevederilor prezentei legi, având următoarele atribuții principale:

a) implementează politica energetică a Guvernului;

b) elaborează programe şi planuri de măsuri pentru aplicarea politicii Guvernului în sectorul gazelor naturale;

c) asigură elaborarea de studii pe baza cărora urmează a fi stabilite prioritățile privind investițiile din sectorul gazelor naturale;

d) elaborează proiecte de acte normative pentru sectorul gazelor naturale, cu consultarea persoanelor interesate din sectorul gazelor naturale;

e) exercită calitatea de concedent pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale;

f) supraveghează aplicarea şi respectarea măsurilor stabilite pentru protecţia mediului de către participanţii la activităţile din sectorul gazelor naturale;

g) asigură armonizarea cu standardele şi reglementările Uniunii Europene în domeniul gazelor naturale şi creează mecanismele necesare aplicării acestora;

h) elaborează şi fundamentează, împreună cu Ministerului Muncii şi Solidarităţii Sociale şi organizaţiile patronale şi sindicale, propunerile de politică socială specifice sectorului gazelor naturale, programele de asistenţă socială şi medicală, de asigurări de risc şi accidente, în vederea evitării riscurilor profesionale şi a reabilitării celor care au suferit accidente de muncă şi boli profesionale;

i) avizează, împreună cu Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale, normativele de protecţie a muncii în sectorul gazelor naturale.

CAPITOLUL III
Autoritatea de Reglementare

Art.6. (1) Autoritatea competentă în sectorul gazelor naturale este ANRGN, instituţie publică, autonomă de interes naţional, cu personalitate juridică, aflată în coordonarea primului ministru, independentă din punct de vedere decizional, care îşi desfăşoară activitatea în baza regulamentului propriu de organizare şi funcţionare.

(2) Finanţarea cheltuielilor curente şi de capital ale ANRGN se asigură integral din venituri proprii.

(3) Veniturile ANRGN provin din: tarife percepute pentru acordarea de autorizaţii şi licenţe, pentru prestări servicii, precum şi din contribuţii ale organismelor internaţionale sau ale agenţilor economici, potrivit prevederilor legale în vigoare privind finanţele publice.

(4) ANRGN are dreptul să înfiinţeze structuri proprii teritoriale.

Art. 7. ANRGN elaborează, aplică şi monitorizează respectarea sistemului de reglementări obligatorii la nivel naţional, necesar pentru funcţionarea sectorului şi a pieţei gazelor naturale în condiţii de eficienţă, siguranţă, concurenţă, transparenţă, tratament nediscriminatoriu al participanţilor la piaţa de gaze naturale şi de protecţie a consumatorilor şi a mediului.

Art.8. ANRGN are următoarele atribuţii şi responsabilităţi:

a) elaborează şi propune spre aprobare Guvernului Regulamentul privind acordarea autorizaţiilor şi licenţelor în sectorul gazelor naturale;

b) stabileşte condiţiile de valabilitate pentru autorizaţiile şi licenţele acordate;

c) elaborează şi aprobă Regulamentele pentru autorizarea şi verificarea personalului şi a agenţilor economici care desfăşoară activităţi de proiectare, execuţie şi exploatare în domeniul gazelor naturale şi stabileşte condiţiile de valabilitate pentru autorizaţiile acordate;

d) elaborează şi aprobă reglementări şi norme tehnice la nivel naţional care stabilesc criteriile de siguranţă tehnică, cerinţele tehnice minime de proiectare, execuţie şi

exploatare, necesare pentru funcționarea în condiții de eficiență şi siguranță a obiectivelor din domeniul gazelor naturale;

e) elaborează şi propune spre aprobare Guvernului metodologia de emitere a atestatelor tehnice în sectorul gazelor naturale şi participă, în condițiile legii, la activitatea de autorizare a laboratoarelor de analiză şi încercări din domeniul gazelor naturale;

f) participă la elaborarea şi aplicarea regulamentelor pentru atestarea verificatorilor de proiecte;

g) elaborează şi aprobă regulamente pentru atestarea experților în domeniul gazelor naturale;

h) elaborează şi propune spre aprobare Guvernului regulamentele privind accesul terților la conductele din amonte, conductele de tranzit, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport şi de distribuție a gazelor naturale;

i) elaborează, aprobă şi aplică reglementări pentru organizarea şi funcționarea pieței de gaze naturale, privind asigurarea continuității şi siguranței alimentării cu gaze naturale a consumatorilor;

j) asigură liberalizarea totală a pieței interne de gaze naturale;

k) aprobă regulamentele de programare, funcționare şi dispecerizare a SNT şi a depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale la propunerea operatorilor din sector;

l) elaborează, aprobă şi aplică criterii şi metode pentru aprobarea prețurilor şi pentru stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;

m) elaborează şi aprobă contractele-cadru pentru furnizarea gazelor naturale, contractele-cadru pentru prestarea serviciilor de înmagazinare, de transport, de distribuție, precum şi contractele-cadru pentru activitățile conexe, desfăşurate în baza unor tarife reglementate;

n) elaborează, aprobă şi urmăreşte aplicarea reglementărilor tehnice, comerciale, economice, operaționale, cu caracter obligatoriu, referitoare la parametrii de calitate a serviciilor de transport, tranzit, înmagazinare, stocare, dispecerizare, distribuție şi furnizare a gazelor naturale;

o) avizează, în condițiile legii, clauzele şi condițiile specifice din contractele de concesiune a bunurilor, activităților şi serviciilor din sectorul gazelor naturale;

p) monitorizează:

1. piața internă de gaze naturale;

2. respectarea reglementărilor privind organizarea şi funcționarea pieței de gaze naturale;

3. respectarea reglementărilor privind accesul la conductele din amonte, depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport şi de distribuție;

4. respectarea criteriilor şi metodelor pentru aprobarea prețurilor şi pentru stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;

5. aplicarea regulilor privind gestionarea şi alocarea capacităților de interconectare, împreună cu autoritatea sau autoritățile de reglementare din statele cu care există interconectare;

6. modul de rezolvare a problemei capacității supraaglomerate a SNT;

7. publicarea informațiilor de interes de către operatorii sistemelor de transport şi de distribuție privind conductele de interconectare, utilizarea rețelei şi alocarea capacității către părțile interesate, ținând cont de necesitatea de a păstra confidențialitatea datelor cu caracter comercial;

8. separarea efectivă a conturilor pentru activitățile de înmagazinare, transport, distribuție şi furnizare a gazelor naturale şi GNL - gaz natural lichefiat, GPL - gaz petrolier lichefiat, GNCV - gaz natural comprimat pentru vehicule, pentru evitarea subvențiilor încrucişate între acestea;

9. respectarea de către operatorii licențiați a condițiilor de valabilitate pentru licențe;

10. activitatea operatorilor licențiați pentru asigurarea securității şi continuității în furnizarea gazelor naturale.

q) soluționează divergențe privind refuzul de acces la SNT al gazelor naturale/sistemele de distribuție a gazelor naturale;

r) mediază neînțelegerile precontractuale în sectorul gazelor naturale, conform procedurilor proprii;

s) elaborează, aprobă şi aplică Regulamentul de constatare, notificare şi sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul gazelor naturale;

ş) elaborează regulamentul de organizare şi funcționare propriu şi stabileşte responsabilitățile personalului, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare;

t) protejează interesele legitime ale consumatorilor din sectorul gazelor naturale;

ț) derulează programe specifice, inclusiv programe de asistență şi expertiză conforme domeniului de activitate, aprobate de Guvern;

u) creează baza de date necesară pentru desfăşurarea activității sale, şi pentru furnizarea de informații altor organisme implicate în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului gazelor naturale, precum şi în activitatea de comerț internațional cu gaze naturale;

v) colaborează cu:

1. autoritățile de reglementare în domeniul gazelor naturale din alte state;

2. organele de specialitate ale administrației publice centrale sau locale;

3. asociații ale consumatorilor de gaze naturale;

4. operatorii de servicii din sectorul gazelor naturale, asociațiile profesionale şi asociațiile patronale din sectorul gazelor naturale, din țară şi din alte state;

w) elaborează, aprobă şi aplică regulamentele privind organizarea şi funcționarea Comitetului de Reglementare şi a Consiliului Consultativ;

x) stabileşte, pentru operatorii licențiați, obiectivele privind asigurarea securității şi continuității în furnizarea de gaze naturale, precum şi condițiile şi procedura de desemnare a furnizorului de ultimă instanță;

y) instruieşte şi perfecționează continuu personalul propriu;

z) avizează, pentru fiecare perioadă de reglementare pentru care se stabilesc tarife şi prețuri reglementate, programele de investiții ale operatorilor licențiați, în vederea recunoaşterii costurilor şi încadrării acestora în tarifele şi prețurile aprobate.

Art. 9. (1) În vederea exercitării atribuțiilor sale, ANRGN are dreptul de acces la informațiile şi documentele legate de domeniul de activitate al agenților economici, inclusiv la evidențele contabile ale acestora.

(2) ANRGN are dreptul să facă publice orice date sau informații cu excepția datelor comerciale declarate ca având caracter confidențial.

Art. 10. (1) ANRGN este condusă de un preşedinte şi un vicepreşedinte, numiți prin decizie a primului-ministru, pe o perioadă de 5 ani. Preşedintele reprezintă ANRGN în relațiile cu terții.

(2) Calitatea de preşedinte şi de vicepreşedinte este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții publice, cu excepția activității didactice, în condițiile legii. Preşedintelui şi vicepreşedintelui le sunt interzise exercitarea activităților de comerț în domeniul gazelor naturale şi participarea la administrarea sau la conducerea unor societăți comerciale, regii autonome sau a unor organizații cooperatiste.

(3) Mandatele preşedintelui şi vicepreşedintelui încetează:

a) prin demisie;

b) datorită imposibilității de exercitare a mandatului, constând într-o indisponibilitate pe o perioadă mai mare de 60 de zile consecutive;

c) la survenirea unei incompatibilități dintre cele prevăzute la alin. (2);

d) prin revocare potrivit legii;

e) prin deces.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale preşedintele emite ordine şi decizii.

(5) Ordinele şi deciziile cu caracter normativ se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(6) Ordinele şi deciziile emise de către preşedintele ANRGN pot fi atacate în contencios administrativ la Curtea de Apel Bucureşti, în termen de 30 de zile, de la data la care au fost comunicate părților interesate sau de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, dacă au caracter normativ.

Art. 11. (1) Pentru activitățile de reglementare şi de acordare de autorizații şi licențe se constituie un Comitet de Reglementare format din preşedinte, vicepreşedinte şi trei membri din personalul ANRGN, numiți prin decizie a preşedintelui ANRGN.

(2) Ordinele şi deciziile supuse aprobării în Comitetul de Reglementare sunt adoptate cu votul a cel puțin 3 membri ai acestuia.

(3) Membrii Comitetului de Reglementare au dreptul la o indemnizație de ședință egală cu 5% din salariul de bază al preşedintelui ANRGN, fără a depăşi lunar 10% din acesta.

(4) Incompatibilitățile prevăzute la art. 10 alin. (2) sunt aplicabile şi membrilor Comitetului de Reglementare.

Art.12. (1) Comitetul de Reglementare al ANRGN este asistat de un Consiliu Consultativ format din 9 membri, numiți prin ordin al ministrului de resort, pe baza propunerilor primite din partea:

a) asociațiilor patronale din domeniul gazelor naturale – un membru;
b) organizațiilor sindicale din domeniul gazelor naturale – doi membri;
c) societăților de transport al gazelor naturale – un membru;
d) societăților de înmagazinare a gazelor naturale – un membru;
e) societăților de distribuție a gazelor naturale – un membru;

f) asociațiilor consumatorilor de gaze naturale – un membru;
g) Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor – un membru;
h) Ministerului Economiei şi Comerțului – un membru.

(2) Consiliul Consultativ asigură armonizarea intereselor agenților economici din sector cu cele ale consumatorilor de gaze naturale, evaluează impactul reglementărilor ANRGN şi face propuneri de îmbunătățire a acestora, potrivit Regulamentului de organizare şi funcționare propriu.

(3) Membrii Consiliului Consultativ au dreptul la o indemnizație de şedință egală cu 5% din salariul de bază al preşedintelui ANRGN, fără a depăşi lunar 10% din acesta.

Art. 13. (1) Personalul ANRGN este angajat, promovat şi eliberat din funcție în conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare şi funcționare, ale Contractului Colectiv de Muncă la nivelul ANRGN şi ale reglementărilor legale în vigoare privind legislația muncii.

(2) Confidențialitatea tuturor informațiilor obținute în cursul sau ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu în cadrul ANRGN este obligatorie pentru tot personalul acesteia şi pentru membrii Consiliului Consultativ, în condițiile legii.

Art. 14. (1) Drepturile de salarizare şi celelalte drepturi de personal, se stabilesc prin Contractul Colectiv de Muncă la nivelul ANRGN.

(2) Salarizarea personalului ANRGN se face potrivit reglementărilor în vigoare pentru instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii.

Art. 15. Contractul Colectiv de Muncă la nivelul ANRGN va fi negociat şi înregistrat conform prevederilor legale.

Art. 16. (1) ANRGN întocmeşte anual bugetul propriu de venituri şi cheltuieli, în conformitate cu legislația în vigoare, aprobat prin hotarare a Guvernului

(2) Soldurile anuale rezultate din execuția bugetului de venituri şi cheltuieli al ANRGN rămân la dispoziția acesteia şi se vor folosi în anul următor cu aceeaşi destinație.

CAPITOLUL IV
Prevederi generale privind producția, transportul, tranzitul, distribuția, înmagazinarea subterană şi furnizarea gazelor naturale

Art. 17. Obligațiile comune ale titularilor de licențe din sectorul gazelor naturale, indiferent de forma de proprietate sau regimul juridic al acestora, sunt următoarele:

a) să întocmească, să prezinte spre verificare ANRGN şi să publice rapoarte contabile anuale, în conformitate cu legislația în vigoare; în sistemul de contabilitate internă a acestora se vor ține conturi separate pentru activitățile de înmagazinare, producție, transport, distribuție şi furnizare a gazelor naturale, asemenea evidenței

contabile specifice corespunzătoare activităților respective realizate de operatorii din sector, în vederea evitării discriminării, subvenționării încrucişate şi denaturării concurenței;

b) să păstreze confidențialitatea informațiilor comerciale obținute de la terți;

c) să furnizeze informații necesare pentru accesul eficient la sistem al celorlalți operatori licențiați şi solicitanților/utilizatorilor din sectorul gazelor naturale;

d) să dețină toate autorizațiile şi licențele prevăzute de legislația în vigoare;

e) să respecte condițiile de valabilitate asociate autorizațiilor şi licențelor emise de ANRGN;

f) să avizeze proiectele şi să urmărească execuția lucrărilor în sectorul gazelor naturale în limitele drepturilor conferite prin licență;

g) să ia toate măsurile necesare în vederea trecerii la măsurarea cantităților de gaze naturale în unități de energie astfel încât în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi facturarea cantităților de gaze naturale să se facă în baza energiei conținută de acestea;

h) să pună la dispoziția ANRGN copii după toate contractele de import şi, la cerere contractele de tranzit a gazelor naturale, după caz;

i) să solicite ANRGN, pentru fiecare perioadă de reglementare pentru care se stabilesc tarife şi prețuri reglementate, avizarea programelor de investiții, în vederea recunoaşterii costurilor şi încadrării acestora în tarifele sau prețurile aprobate; solicitarea avizului se realizează cu cel puțin 60 de zile anterior termenului de depunere a fundamentărilor pentru tarifele sau prețurile reglementate.

Art.18. Producătorul de gaze naturale este persoana juridică, titulară de acord petrolier, de autorizație pentru înființarea instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție, după caz, de autorizație de funcționare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție şi titulară de licență de furnizare, în condițiile prezentei legi, care are ca specific activitatea de producție a gazelor naturale.

Art. 19. Obligațiile principale ale producătorului sunt:

a) să asigure operarea, întreținerea, reabilitarea şi modernizarea instalațiilor tehnologice de suprafață aferente extracției, tratării, comprimării şi măsurării gazelor naturale în condiții de siguranță, eficiență şi de protecție a mediului;

b) să asigure accesul furnizorilor şi consumatorilor eligibili la conductele din amonte în condiții nediscriminatorii, conform reglementărilor specifice.

Art. 20. Principalele drepturi ale producătorului sunt:

a) să elaboreze norme tehnice specifice activității proprii şi să le supună spre aprobare ANRGN;

b) să comercializeze gazele naturale rezultate ca urmare a procesului de extracție;

c) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere şi de reparații, precum şi în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate şi, după caz, a consumatorilor;

d) să refuze accesul terților la conductele din amonte, conform prevederilor art. 64.

Art. 21. (1) Activitatea de transport al gazelor naturale constituie serviciu public de interes național.

(2) Lucrările de realizare, reabilitare, retehnologizare, exploatare şi întreținere a obiectivelor/sistemelor de transport gaze naturale sunt lucrări de utilitate publică.

Art. 22. În vederea asigurării independenței operatorului de transport, se aplică următoarele criterii minime:

a) persoanele care asigură conducerea operatorului de transport nu pot face parte din structurile întreprinderii integrate din sectorul gazelor naturale în care răspund, direct sau indirect, de coordonarea furnizării gazelor naturale;

b) operatorul de transport trebuie să aibă drepturi efective de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea rețelei de transport;

c) operatorul SNT stabileşte un program de măsuri, astfel încât să existe garanția că practicile discriminatorii sunt excluse şi asigură condițiile monitorizării acestuia.

Art.23. (1) Punctele de delimitare ale SNT sunt de la robinetul de la ieşirea din stația de reglare – măsurare - predare aparținând producătorilor sau operatorilor sistemelor de înmagazinare, respectiv punctul de trecere al frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine până la robinetul de la ieşirea din stația de reglare – măsurare - predare aparținând operatorului de transport, respectiv punctul de trecere al frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine;

(2) SNT face parte din proprietatea publică a statului, fiind de importanță strategică.

Art.24 Operatorul SNT nu se va angaja în mod direct sau indirect în operațiuni de exploatare, extracție, distribuție şi furnizare la consumatorii de gaze naturale, inclusiv prin deținerea de acțiuni sau pachete de acțiuni ori printr-un contract de administrare în care sunt implicare persoanele juridice care desfăşoară astfel de activități.

Art. 25 Operatorul SNT are obligația de a asigura:

a) operarea SNT şi asigurarea echilibrului fizic al acestuia, respectiv programarea, dispecerizarea şi funcționarea SNT în condiții de siguranță;

b) întreținerea, reabilitarea, modernizarea şi dezvoltarea SNT în condiții de siguranță, eficiență şi de protecție a mediului;

c) realizarea, întreținerea şi dezvoltarea unui sistem informatic de monitorizare, comandă şi achiziție de date care să permită monitorizarea şi conducerea operativă a funcționării sistemului național de transport gaze naturale;

d) accesul terților la SNT, conform unor reglementări specifice, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de transport şi cu respectarea regimurilor tehnologice;

e) elaborarea şi aplicarea regimurilor optime de transport şi livrare pentru cantităţile de gaze naturale notificate de producători, furnizori, operatorii de înmagazinare şi/sau consumatori, pentru o anumită perioadă, conform contractelor încheiate;

f) elaborarea şi actualizarea acordurilor tehnice de exploatare în zona de graniţă, în cazul în care furnizorul este un exportator sau un beneficiar de tranzit de gaze naturale pe teritoriul României;

g) întocmirea şi urmărirea bilanţului de gaze naturale intrate în sistem şi, respectiv, ieşite din sistem;

h) elaborarea Programului de dezvoltare propriu privind SNT - pentru obiectivele care nu au fost precizate prin acordul de concesiune -, în concordanţă cu nivelul actual al consumului şi având în vedere dezvoltarea de noi zone de consum şi evoluţia celor existente, în condiţii de eficienţă economică şi siguranţă în exploatare;

i) deţinerea în depozitele subterane a cantităţilor necesare asigurării permanente a echilibrului fizic al SNT, în condiţiile unor reglementări specifice emise de ANRGN;

j) nivelul de odorizare a gazelor naturale corespunzător reglementărilor în vigoare.

Art. 26. Operatorul SNT are, în principal, următoarele drepturi:

a) să perceapă tarife nediscriminatorii corespunzător serviciilor prestate, să limiteze şi/sau întrerupă prestarea serviciului în caz de neplată, conform reglementărilor ANRGN aplicabile;

b) prin derogare de la art. 24, să comercializeze cantităţile proprii de gaze naturale primite ca plată pentru serviciile de tranzit;

c) să refuze accesul terţilor la SNT, în condiţiile prevăzute la art. 64;

d) să întrerupă sau să limiteze transportul gazelor naturale în condiţiile în care sunt periclitate siguranţa şi integritatea sistemului de transport, conform reglementărilor specifice;

e) să întrerupă funcţionarea instalaţiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreţinere şi de reparaţii, precum şi în alte situaţii prevăzute de lege, cu anunţarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate şi, după caz, a consumatorilor;

f) să elaboreze norme tehnice specifice activităţii proprii şi să le supună spre aprobare ANRGN;

g) să elaboreze reglementări obiective, transparente şi nediscriminatorii pentru echilibrarea sistemului de transport al gazelor naturale, inclusiv propuneri pentru fundamentarea tarifelor care trebuie plătite de utilizatorii de sistem în cazul dezechilibrului energetic şi să le supună spre aprobare ANRGN;

h) să stocheze gaze naturale în SNT, în condiţiile unor reglementări specifice emise de ANRGN;

i) prin derogare de la art.2 alin. (1) din Legea nr. 219/1998, să folosească, cu acordul autorităţii publice locale, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică locală ocupate de obiectivele SNT, precum şi pe cele utilizate pentru lucrările de execuţie, exploatare, întreţinere şi reparaţii;

j) prin exceptare de la prevederile art. 24 efectueaza operaţiuni comerciale de cumpărare-vânzare a gazelor naturale, în condiţiile stabilite şi în limitele aprobate de ANRGN, strict în vederea asigurării echilibrului fizic şi menţinerii în parametri

operaționali a SNT; evidențele contabile privind astfel de operațiuni vor fi ținute distinct de cele privind activitatea de transport.

Art. 27. Tranzitul de gaze naturale constă în transportul prin SNT şi/sau prin conducte magistrale dedicate acestui scop peste teritoriul României, cu sau fără transbordare, al gazelor naturale provenite din alt stat şi destinate unui stat terț.

Art. 28. Tranzitul de gaze naturale se efectuează pe baze juridice şi comerciale, cu respectarea legislației în vigoare şi a acordurilor internaționale la care România este parte.

Art. 29. Activitatea de tranzit al gazelor naturale prin conductele existente este asigurată de către operatorul SNT, care poate realiza inclusiv lucrări de dezvoltare a capacităților de tranzit.

Art. 30. (1) Operatorul SNT va asigura, în limitele capacităților disponibile, accesul terților la SNT în scopul tranzitării gazelor naturale provenite dintr-un alt stat şi destinate unui stat terț.

(2) Accesul terților la SNT în scopul tranzitării gazelor naturale se realizează conform reglementărilor specifice emise de ANRGN.

(3) Contractele viitoare de tranzit şi orice alocare de capacități prin aceste contracte se realizează cu respectarea dreptului de acces la rețea al terților, în conformitate cu reglementări specifice elaborate de către ANRGN.

Art.31. Delimitarea sistemelor de distribuție de cele de transport/producție şi de cele ale consumatorilor se face de la robinetul aflat la ieşirea din stația de reglare – măsurare – predare a transportatorului / producătorului - altui distribuitor până la ieşirea din stațiile/posturile de reglare/măsurare sau, după caz, la ieşirea din robinetul de branşament la consumatori.

Art.32. Activitatea de distribuție a gazelor naturale constituie serviciu public de interes național.

Art. 33. (1) Serviciul public de distribuție a gazelor naturale se concesionează conform prevederilor legale în vigoare pentru una sau mai multe zone delimitate – unități administrativ teritoriale (municipiu, oraş, comună, sat).

(2) Concedentul serviciului de distribuție, în condiții justificate, poate decide organizarea licitației de concesionare a serviciului de distribuție a gazelor naturale pentru una sau mai multe localități aferente unei unități administrativ teritoriale, din cadrul căreia, pentru cel puțin o localitate, serviciul de distribuție a fost deja concesionat.

(3) Participanții la licitația de concesionare a serviciului de distribuție a gazelor naturale trebuie să dețină licența provizorie în sectorul gazelor naturale emisă de ANRGN.

Art. 34. În vederea asigurării independenței operatorului de distribuție, se aplică următoarele criterii minime:

a) persoanele care asigură conducerea operatorului de distribuție nu pot face parte din structurile întreprinderii integrate din sectorul gazelor naturale în care răspund, direct sau indirect, de coordonarea producției şi furnizării gazelor naturale;

b) operatorul de distribuție trebuie să aibă drepturi efective de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea rețelei distribuție;

c) operatorul de distribuție stabileşte un program de măsuri, astfel încât să existe garanția că practicile discriminatorii sunt excluse şi asigură condițiile monitorizării acestuia.

Art. 35. Distribuitorul de gaze naturale are, în principal, următoarele obligații:

a) să opereze, să întrețină, să repare, să modernizeze şi să dezvolte sistemul de distribuție, în condiții de siguranță, eficiență economică şi de protecție a mediului, activitățile urmând a fi desfăşurate în baza autorizațiilor specifice pentru proiectare şi execuție a sistemelor de alimentare cu gaze naturale, iar operarea se va desfăşura în baza licenței de distribuție;

b) să asigure nivelul de odorizare a gazelor naturale corespunzător reglementărilor în vigoare, în baza contractelor de prestări servicii încheiate cu operatorul SNT şi, acolo unde este cazul, prin odorizare suplimentară în stațiile de reglare de sector;

c) să realizeze interconectări cu alte sisteme, după caz, şi să asigure capacitatea sistemului de distribuție pe termen lung;

d) să asigure accesul terților la sistemele de distribuție, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de distribuție, cu respectarea regimurilor tehnologice, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRGN;

e) să întocmească şi să urmărească bilanțul de gaze intrate în şi ieşite din sistemul propriu;

f) să evite subvenția încrucişată între categoriile de consumatori cu privire la repartizarea costurilor pentru rezervarea capacității de distribuție;

g) să preia pentru o perioadă determinată, la solicitarea şi conform reglementărilor ANRGN, operarea unui sistem de distribuție al cărui operator inițial a fost sancționat cu retragerea licenței de distribuție;

h) să asigure echilibrul permanent al sistemului operat;

i) să asigure condițiile de securitate în alimentarea cu gaze naturale.

Art. 36. Distribuitorul de gaze naturale are, în principal, următoarele drepturi:

a) să desfăşoare activități comerciale legate de serviciul de distribuție a gazelor naturale;

b) să încaseze contravaloarea tarifelor corespunzător serviciilor prestate, să limiteze şi/sau întrerupă prestarea serviciului în caz de neplată, conform reglementărilor ANRGN aplicabile;

c) prin derogare de la art.2 alin. (1) din Legea nr. 219/1998, să folosească, cu acordul autorității publice locale, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică locală ocupate de obiectivele sistemului de distribuție precum şi cele utilizate pentru realizarea lucrărilor de execuție, operare, întreținere şi reparații, în condițiile legii;

d) să întrerupă funcționarea obiectivelor sistemului de distribuție şi alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor pentru timpul strict necesar executării lucrărilor de întreținere şi reparații, precum şi în alte situații prevăzute de prezenta lege sau în caz de forță majoră, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate şi, după caz, a consumatorilor;

e) să aibă acces la instalațiile de utilizare ale consumatorului conform contractelor şi ori de câte ori este necesară intervenția, potrivit legii;

f) să sisteze alimentarea cu gaze naturale a aparatelor de utilizare care nu respectă prevederile legislației în vigoare;

g) să stocheze gaze naturale în sistemele de distribuție, în condițiile unor reglementări specifice emise de ANRGN;

h) să refuze accesul la sistemul de distribuție în condițiile prevăzute la art. 64;

i) să elaboreze norme tehnice specifice activității proprii şi să le supună spre aprobare ANRGN.

Art. 37. Gazele naturale se înmagazinează în scopul:

a) asigurării securității în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor;

b) armonizării variațiilor consumului sezonier, zilnic şi orar cu sursele de gaze disponibile;

c) asigurării permanente a echilibrului fizic al SNT;

d) realizării serviciului public obligatoriu;

e) asigurării consumului propriu de către consumatorii eligibili;

f) realizării şi a altor activități comerciale.

Art.38 Operatorul de înmagazinare are în principal următoarele obligații:

a) operarea, întreținerea, reabilitarea şi modernizarea instalațiilor tehnologice de suprafață aferente depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale, în condiții de siguranță, eficiență şi de protecție a mediului;

b) asigurarea accesului terților la depozitele de înmagazinare, în condiții nediscriminatorii, conform reglementărilor specifice emise de ANRGN.

Art. 39. Operatorul depozitului de înmagazinare are în principal următoarele drepturi:

a) să încaseze tariful aferent prestării serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale, să limiteze şi/sau întrerupă prestarea serviciului în caz de neplată, conform reglementărilor ANRGN;

b) să elaboreze norme tehnice specifice activității proprii şi să le supună spre aprobare ANRGN;

c) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere şi de reparații, precum şi în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate şi, după caz, a consumatorilor;

d) să refuze în mod justificat accesul terților la depozitele de înmagazinare.

Art. 40. Furnizorul de gaze naturale are în principal următoarele obligații:

a) să desfăşoare activitatea de comercializare a gazelor naturale pe bază de contracte comerciale, cu precizarea că pentru piața reglementată contractele se încheie cu respectarea prevederilor din contractele-cadru;
b) să respecte standardele de performanță pentru serviciul de furnizare;
c) să asigure, în baza contractelor-cadru de furnizare a gazelor naturale pentru piața reglementată, furnizarea gazelor naturale pentru consumatorii captivi situați în zonele pentru care furnizorul deține şi licență de distribuție a gazelor naturale;
d) să asigure continuitatea şi siguranța în furnizarea gazelor naturale contractate.

Art. 41. Furnizorul de gaze naturale are, în principal, următoarele drepturi:
a) să încaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate, conform contractelor încheiate cu consumatorii eligibili, operatorii de sistem şi/sau cu alți furnizori;
b) să încaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate în regim reglementat, conform prețurilor stabilite de ANRGN şi prevederilor contractelor-cadru;
c) să limiteze şi/sau să sisteze furnizarea gazelor naturale la consumatori/operatori de sistem şi/sau alți furnizori, în condițiile specificate în contracte.

Art.42. Consumatorul nu are dreptul să vândă gazele naturale achiziționate, acestea fiind utilizate pentru consumul propriu.

CAPITOLUL V
Autorizații şi licențe

Art. 43. În vederea înființării, funcționării şi/sau modificării unor capacități de producție, transport, înmagazinare/stocare, tranzit şi distribuție a gazelor naturale precum şi pentru a desfăşura activități de furnizare, transport, înmagazinare/stocare, tranzit şi distribuție în sectorul gazelor naturale persoanele juridice române sau străine au obligația deținerii de autorizații şi/sau licențe emise de ANRGN în baza unui regulament specific.

Art. 44. Sunt supuse regimului de autorizare în sectorul gazelor naturale:
a) instalațiile tehnologice de suprafață aferente activității de producție;
b) instalațiile tehnologice de suprafață aferente activității de înmagazinare/stocare;
c) capacitățile de transport;
d) capacitățile de tranzit;
e) capacitățile de dispecerizare;
f) capacitățile de distribuție.

Art. 45. Autorizațiile pentru obiectivele din sectorul gazelor naturale sunt:
a) de înființare;
b) de funcționare;
c) de modificare.

Art. 46. Tipurile de licențe sunt:
a) de furnizare;
b) de transport;
c) de înmagazinare;
d) de dispecerizare;
e) de distribuție;
f) de tranzit.

Art. 47. (1) ANRGN poate refuza acordarea unei autorizații/licențe în următoarele cazuri:
a) neîndeplinirea de către solicitant a uneia dintre condiții prevăzute în regulamentele specifice;
b) solicitantul se află în procedură de reorganizare judiciară sau de faliment;
c) solicitantului i-a fost retrasă de către ANRGN o autorizație/licență în ultimii 5 ani;
d) pentru construirea şi exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor naturale într-o zonă delimitată pentru care a fost emisă autorizație/licență unui alt agent economic.

(2) Motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizații/licențe sunt obiective şi nediscrimintorii şi sunt aduse la cunoştința solicitantului, acesta putând acționa la instanța judecătorească de contencios administrativ, în condițiile legii.

Art. 48. (1) În cazul în care ANRGN desemnează, pentru o perioadă determinată, un distribuitor să preia operarea unui sistem de distribuție a gazelor naturale, ca urmare a retragerii licenței de distribuție de la operatorul precedent, autorizația de funcționare va fi transferată noului distribuitor.

(2) Operatorul de distribuție căruia i s-a retras licența de distribuție este obligat să pună la dispoziție noului operator registrele, înregistrările şi informațiile aflate în posesia sa, necesare îndeplinirii neîntrerupte a obligațiilor ce decurg din prestarea serviciului de distribuție.

Art.49. În vederea proiectării şi execuției unor obiective/sisteme de producție, de înmagazinare/stocare, de transport, de distribuție şi a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, persoanele juridice au obligația de a deține autorizații emise de ANRGN în baza unui regulament specific.

Art.50. Obiectivele din sectorul gazelor naturale, precum şi lucrările de modificare, modernizare sau extindere a acestora vor fi proiectate şi executate de persoane juridice autorizate.

Art.51. Persoanele juridice au obligația de a deține autorizațiile necesare în vederea proiectării şi execuției pentru următoarele obiective din sectorul gazelor naturale:
a) instalații tehnologice de suprafață, stații de comprimare a gazelor naturale, conducte din amonte şi racorduri aferente producției şi/sau înmagazinării/stocării gazelor naturale;
b) conducte de transport a gazelor naturale şi stații de comprimare aferente SNT;
c) racorduri de înaltă presiune şi stații de reglare-măsurare aferente SNT;
d) sisteme de distribuție a gazelor naturale, executate din oțel şi/sau polietilenă;

e) branşamente executate din oțel şi/sau polietilenă şi stații şi/sau posturi de reglare;
f) instalații de utilizare a gazelor naturale industriale şi neindustriale.

Art. 52. Înainte de execuția lucrărilor pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, proiectele se verifică de către verificatori atestați conform reglementărilor în vigoare şi se avizează de către operatorii licențiați care urmează să exploateze obiectivele din sectorul gazelor naturale.

Art. 53. În vederea proiectării, execuției şi/sau exploatării unor obiective/sisteme de producție, de înmagazinare/stocare, de transport, de distribuție şi a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, persoanele fizice au obligația de a deține calitatea de instalator autorizat, acordată de ANRGN în baza unui regulament specific.

Art. 54. Criteriile şi procedurile privind acordarea autorizațiilor/licențelor sunt obiective şi nediscriminatorii şi se fac publice de către ANRGN.

Art. 55. Motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizații/licențe sunt aduse la cunoştința solicitantului.

CAPITOLUL VI
Atestarea în sectorul gazelor naturale

Art.56. Echipamentele, instalațiile, aparatele, produsele şi procedeele utilizate în sectorul gazelor naturale trebuie atestate tehnic în baza unei metodologii elaborate de ANRGN **şi** aprobată prin hotărâre a Guvernului.

Art. 57. Proiectele obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale (producție, înmagazinare/stocare, transport şi/sau distribuție) vor fi verificate de către persoane fizice atestate, conform reglementărilor în vigoare, care dețin calitatea de verificatori de proiecte.

Art. 58. Verificarea proiectelor de către personalul atestat conform reglementărilor în vigoare nu poate fi extinsă şi la proiectele a căror verificare este reglementată prin legi speciale.

Art. 59. Verificatorii de proiecte atestați răspund în mod solidar cu proiectanții pentru asigurarea prin proiect a tuturor cerințelor tehnice şi de calitate prevăzute de legislația în vigoare în vederea realizării şi exploatării în condiții de siguranță a obiectivului proiectat, precum şi pentru eventualele modificări ale proiectului pe durata execuției.

Art. 60. (1) Avizarea proiectelor se face, după caz, de către operatorul licențiat pentru înmagazinarea, transportul, distribuția gazelor naturale sau de către titularul licenței de furnizare care exploatează infrastructura din câmpurile de producție care va exploata obiectivele prevăzute în proiecte.

(2) Proiectele pentru obiective noi din sectorul gazelor naturale, acolo unde nu există operator licențiat, se avizează, în condiții contractuale, de către orice titular de licență specifică exploatării obiectivului.

CAPITOLUL VII
Acces şi refuz de acces

Art. 61. Accesul terților la conductele din amonte, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport şi la sistemele de distribuție a gazelor naturale se realizează în regim reglementat.

Art. 62. Accesul la SNT, la sistemele de distribuție şi la conductele din amonte are două componente: racordarea la sistem şi utilizarea acestuia.

Art. 63. Racordarea se realizează pe bază de tarif, plătit de solicitant, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRGN.

Art.64**.** Refuzul accesului terților la conductele din amonte, la depozitele de înmagazinare, la SNT şi la sistemele de distribuție a gazelor naturale se poate face în următoarele situații:

a) capacitatea este insuficientă;

b) nu există obiective/conducte părți componente ale sistemelor, la care urmează a fi realizată conectarea;

c) accesul la sistem împiedică îndeplinirea obligațiilor de serviciu public şi siguranța în exploatare;

d) aparatele de utilizare solicitate nu se încadrează în cerințele minime privind siguranța în funcționare şi protecția mediului, prevăzute de legislația în vigoare;

e) accesul la sistem poate conduce la serioase dificultăți economice şi/sau financiare în ceea ce priveşte activitatea reglementată în cauză, pentru titularul de licență/autorizație căruia i se solicită accesul;

f) calitatea gazelor naturale care urmează să fie introduse în sisteme şi/sau depozite nu corespunde cerințelor impuse de reglementările în vigoare;

g) neîndeplinirea obligației de plată a contravalorii serviciilor prestate de operatorul de sistem, corespunzător clauzelor contractuale.

Art.65. (1) Operatorul licențiat, care refuză accesul din lipsă de capacitate sau din lipsa obiectivelor/conductelor părți componente ale sistemelor, la care urmează a fi realizată racordarea, este obligat să finanțeze lucrările necesare, dacă acestea sunt economic justificate pentru a acorda accesul solicitanților.

(2) În cazul în care realizarea obiectivelor/conductelor precizate la alin.(1) nu este economic justificată pentru operatorul licențiat, solicitantul are dreptul să participe, în colaborare cu acesta la finanțarea obiectivelor/conductelor, sub condiția

încheierii unui contract prin care consimte preluarea în patrimoniul operatorului licențiat a obiectivelo/conductelor din momentul punerii în funcțiune a acestora.

(3) Solicitantul îşi poate recupera investiția în condițiile legii.

Art. 66. Pentru soluționarea divergențelor, în cazul refuzului nejustificat de acces, ANRGN va emite o hotărâre în termen de 60 de zile de la primirea reclamației.

Art. 67. În îndeplinirea prevederilor art. 66 se constituie, în cadrul ANRGN, Comisia de soluționare a refuzului de acces la sistemele de transport, distribuție, înmagazinare subterană şi la conductele din amonte; organizarea şi funcționarea comisiei se vor face în baza unor reglementări specifice emise de ANRGN.

Art. 68. Hotărârea comisiei prevăzute la art. 67 are caracter definitiv, putând fi atacată în termenul prevăzut de lege, la Curtea de Apel Bucureşti.

Art.69**.** Gradul de deschidere a pieței gazelor naturale se stabileşte prin hotărâre a Guvernului.

CAPITOLUL VIII
Magistrale directe

Art. 70. În vederea asigurării necesarului de gaze naturale, consumatorii eligibili pot solicita ANRGN aprobarea pentru construirea unei magistrale directe.

Art.71. (1) La cererea consumatorului eligibil, în caz de refuz justificat privind accesul la sistem, ANRGN emite autorizații şi licențe în condițiile legii.

(2) Magistrala directă construită de consumatorul eligibil, pe cheltuială proprie, se află în proprietatea acestuia.

Art. 72. (1) Criteriile transparente şi nediscriminatorii pentru acordarea autorizațiilor de înființare, de funcționare precum şi a autorizației de operare a magistralei directe se elaborează de ANRGN.

(2) Construcția magistralei directe se realizează în condiții de eficiență şi doar în cazul în care nu afectează tarifele pentru restul utilizatorilor.

CAPITOLUL IX
Obligațiile ce decurg din prestarea serviciului public

Art. 73. Titularii de licențe de înmagazinare, transport, distribuție şi furnizare a gazelor naturale au următoarele obligații privind serviciul public:

a) asigurarea securității şi continuității în furnizare, conform prevederilor legale în vigoare;

b) realizarea serviciului în condiții de eficiență energetică şi de protecție a mediului;
c) respectarea prevederilor impuse de standardele de performanță specifice;
d) asigurarea accesului terților la sisteme, în condițiile prevăzute la art. 61-63.

CAPITOLUL X
Prevederi generale privind gazul petrolier lichefiat (GPL), gazul natural comprimat pentru vehicule (GNCV) şi gazul natural lichefiat (GNL)

Art.74. Reglementările tehnice şi comerciale cu privire la stocarea, distribuția şi utilizarea GPL sunt elaborate de ANRGN cu consultarea persoanelor juridice interesate.

Art. 75. (1) Reglementările tehnice şi comerciale privind tratarea şi comprimarea gazelor naturale pentru producerea GNCV, precum şi cele privind stocarea acestora în recipienții din stațiile de umplere sunt elaborate de ANRGN cu consultarea agenților economici interesați.

(2) În scopul realizării cadrului general de reglementare pentru producerea, stocarea, livrarea şi utilizarea GNCV, ANRGN în colaborarea cu Inspecția de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor sub Presiune şi Instalațiilor de Ridicat şi Registrul Auto Român elaborează Codul tehnic al GNCV.

Art. 76. Cadrul general de reglementare privind GNL este elaborat de ANRGN prin Codul Tehnic al GNL.

Art. 77. Agenții economici şi/sau persoanele fizice care doresc să desfăşoare activități de proiectare, execuție şi exploatare în domeniul GNL, GNCV (tratare, comprimare şi stocare în recipienții din stațiile de umplere), GPL (producere, stocare şi distribuție), trebuie să dețină autorizații/ licențe emise de ANRGN în baza unor regulamente specifice.

Art. 78. Desfăşurarea de către agenții economici a activităților comerciale în legătură cu GNL, GNCV şi GPL se realizează în baza licențelor emise de ANRGN, conform regulamentelor specifice.

CAPITOLUL XI
Concesionarea şi regimul drepturilor asupra proprietății altuia

Art. 79. Bunurile proprietate publică, aferente obiectivelor/sistemelor de transport si înmagazinare a gazelor naturale, precum şi serviciile de transport, de înmagazinare şi de distribuție a gazelor naturale fac obiectul concesionării către persoane juridice române sau străine, în condițiile legii.

Art. 80. (1) Concesionarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale este exclusivă cu privire la zonele delimitate pentru care s-a acordat.

(2) Persoanele juridice participante la licitațiile de concesionare a serviciului de distribuție a gazelor naturale trebuie să dețină licența provizorie emisă de ANRGN privind desfăşurarea activității care face obiectul concesionării.

(3) După adjudecarea concesiunii, în vederea desfăşurării activității, concesionarul va solicita autorizațiile/licențele specifice prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 81. Concesionarul serviciului de distribuție a gazelor naturale trebuie să asigure urmărirea executării lucrărilor prevăzute în contractul de concesiune, fie prin personal propriu, în cazul în care este titular de licență de distribuție, fie pe baze contractuale cu un alt operator licențiat pentru altă zonă delimitată.

Art. 82. (1) Concesionarul poate renunța la contract, dacă îndeplineşte, cumulativ, următoarele condiții:

a) comunică în scris, concedentului şi ANRGN, intenția sa de renunțare;

b) pune la dispoziție concedentului întreaga documentație privind activitatea desfăşurată până la data renunțării, precum şi rezultatele acesteia;

c) achită concedentului redevența datorată până la momentul încetării concesiunii;

(2) În situația prevăzută la alin. (1) concesionarul are obligația asigurării continuității serviciului, pe o perioadă determinată, dar nu mai mult de 90 zile, stabilită de ANRGN.

(3) După îndeplinirea de către titular a condițiilor prevăzute la alin. (1) şi (2) concedentul emite decizia de încuviințare a renunțării, care va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

(4) Titularul va rămâne răspunzător față de cei interesați atât pentru toate pagubele cauzate prin exploatarea şi prin lucrările efectuate până la data renunțării, cât şi pentru cele rezultate din relațiile comerciale specifice activității care a făcut obiectul concesiunii, inclusiv pentru cele constatate după emiterea deciziei de încuviințare a renunțării.

Art. 83. (1) Dreptul de concesiune poate fi retras de concedent în situațiile în care titularul:

a) nu efectuează volumul de lucrări în termenele prevăzute în contract;

b) nu respectă clauzele esențiale definite ca atare de către părțile din contract, care includ obligatoriu clauzele privind plata redevențelor şi protecția mediului.

(2) Decizia de retragere a concesiunii emisă de concedent poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la comunicare, la instanța de contencios administrativ competentă. Decizia rămasă definitivă va fi publicată în Monitorul Oficial al României.

Art. 84. (1) Concesiunea încetează prin retragerea autorizației de funcționare şi/sau a licenței, precum şi în condițiile Legii nr. 219/1998 privind regimul concesiunilor şi ale Legii petrolului nr. 238/2004, după caz.

(2) Licența corelativă concesiunii se retrage de ANRGN în condițiile încetării contractului de concesiune.

(3) La încetarea, din orice motiv, a contractului de concesiune, bunurile aferente serviciului de distribuție, aflate în proprietatea concesionarului, pot fi preluate, în tot sau în parte, de către concedent sau de către un alt concesionar, cu acordul concedentului, în schimbul plății unei compensații egale cu valoarea neamortizată a acestor bunuri, valoare reglementată, considerată la fundamentarea tarifelor.

Art. 85. (1) Pentru realizarea serviciului de transport sau de distribuție în cazul utilizării bunurilor proprietatea terților care au fost puse în funcțiune până la data intrării în vigoare a prezentei legi, concesionarul are următoarele drepturi:

a) să folosească aceste bunuri, prin efectul legii;

b) fără a se aduce atingere dreptului de la lit. a), condițiile de exercitare a acestuia sunt cele prevăzute în procesul verbal de recepție tehnică şi/sau a prevederilor contractuale;

c) să includă costurile aferente, lucrărilor de exploatare, întreținere, reparații şi modernizare şi altele efectuate pentru bunuri, la fundamentarea tarifului pentru serviciul prestat, în condițiile reglementărilor ANRGN specifice;

d) la solicitarea şi cu acordul proprietarului, să preia aceste bunuri în patrimoniul său cu titlu gratuit;

e) să dezvolte sistemul;

f) să utilizeze întreaga capacitate a bunului;

g) să asigure accesul unor noi solicitanți, cu respectarea uneia din următoarele condiții:

- prezentarea acceptului proprietarului;

- prezentarea acordului solicitantului de acces, privind despăgubirea proprietarului; acordul solicitantului se prezumă atunci când acesta consimte în scris, printr-un act autentic, să îl despăgubească pe proprietar pentru partea ce îi revine din investiția făcută;

h) să solicite proprietarului bunului documente tehnico-economice care să facă dovada calității materialelor şi lucrărilor efectuate precum şi valoarea investiției;

i) să înlocuiască bunurile, în scopul modernizării sau măririi capacității sistemului; concesionarul este proprietarul bunurilor astfel înlocuite.

(2) Corelativ cu drepturile prevăzute la alin. (1), operatorii sistemelor de transport/ distribuție se obligă:

a) să finanțeze, la expirarea duratei de funcționare, investițiile aferente înlocuirii bunurilor;

b) să opereze şi să întrețină bunurile pentru funcționarea în condiții de siguranță a sistemului.

(3) În vederea asigurării continuității în furnizare şi securității serviciilor publice de interes național de transport/distribuție a gazelor naturale, pentru bunurile proprietate a terților, scopul inițial pentru care au fost construite nu poate fi modificat de către aceştia.

Art. 86. Asupra terenurilor şi altor bunuri proprietate publica sau proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice, precum şi asupra activităților desfăşurate de persoane fizice sau juridice în vecinătatea capacităților, concesionarii din sectorul gazelor naturale beneficiază, în condițiile legii, pe durata lucrărilor de realizare, reabilitare, retehnologizare, respectiv de exploatare şi de întreținere a capacităților respective, de următoarele drepturi:

a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor necesare în vederea realizării, reabilitării sau retehnologizării capacității;

b) dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității prin efectuarea reviziilor, reparațiilor şi a intervențiilor necesare;

c) dreptul de servitute legală de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea de rețele, de conducte, linii sau de alte echipamente aferente capacității şi pentru accesul la locul de amplasare a acestora;

d) dreptul de a obține restrângerea sau încetarea unor activități care ar putea pune în pericol persoane şi bunuri;

e) dreptul de acces la utilitățile publice.

Art. 87. În exercitarea dreptului de uz pentru executarea lucrărilor necesare în vederea realizării, reabilitării sau retehnologizării capacităților concesionarul poate:

a) să depoziteze pe terenurile proprietate privată, în măsura strict necesară, materiale, echipamente, utilaje şi instalații;

b) să desființeze culturi sau plantații ori alte amenajări existente ori numai să le restrângă, în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor, în condițiile legii;

c) să extragă materiale, să capteze apa, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;

d) să instaleze utilaje şi să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri şi locuințe de şantier;

e) să oprească ori să restrângă activități ale proprietarului în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor pentru capacitatea respectivă.

Art. 88. Dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității se întinde pe toată durata de funcționare a capacității, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este necesar pentru asigurarea funcționării normale a capacității. În exercitarea acestui drept concesionarul poate:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalații pentru întreținere, revizii, reparații şi intervenții necesare pentru asigurarea funcționării normale a capacității;

b) să instaleze utilaje şi să lucreze cu acestea;

c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente şi să restrângă activități ale proprietarului în măsura şi pe durata strict necesară în vederea executării operațiunilor de întreținere, reparații, revizii sau intervenții pentru asigurarea funcționării normale a capacității.

Art. 89. Servitutea legală de trecere subterană, de suprafață sau aeriană cuprinde dreptul la instalare de rețele, de conducte, linii, stâlpi şi de alte echipamente aferente capacității, precum şi accesul la locul de amplasare a acestora pentru intervenții,

întreținere, reparații, revizie, modificări şi exploatare, conform prevederilor legale în vigoare.

Art. 90. (1) Drepturile de uz şi de servitute legală prevăzute la art. 86 asupra terenurilor şi altor bunuri proprietate publică sau proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice au ca obiect utilitatea publică au caracter legal şi se exercită pe toată durata de viață a capacității respective sau temporar cu ocazia retehnologizării unei capacități în funcțiune, reparației, reviziei, lucrărilor de intervenție în caz de avarie.

(2) Exercitarea drepturilor de uz şi servitute asupra proprietăților afectate de capacitățile din domeniul gazelor naturale se realizează cu titlu gratuit pe toată durata existenței acestora. Dacă cu ocazia intervenții pentru retehnologizări, reparații, revizii avarii se produc pagube proprietarilor din vecinătatea capacităților din domeniul gazelor naturale concesionarii au obligația să plătească despăgubiri în condițiile legii.

Art. 91. (1) Despăgubirile se vor stabili avându-se în vedere următoarele criterii:

- suprafața de teren afectată cu ocazia lucrărilor;
- valorile pentru producțiile estimate ale culturilor şi plantațiilor afectate, comunicate de organismele abilitate precum şi amenajările afectate de lucrări ;
- valoarea de circulație a bunurilor imobile afectate;

(2) Cuantumul despăgubirii se stabileşte prin acordul părților sau în cazul în care părțile nu se înțeleg prin hotărâre judecătorească.

Art. 92. Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfăşurate în zona de executare a lucrărilor de realizare, reabilitare, retehnologizare a capacităților, precum şi a operațiunilor de revizie, întreținere sau de reparație la capacitatea în funcțiune concesionarul are dreptul de a obține restrângerea sau sistarea, în măsura necesară şi pe durata lucrărilor sau a operațiunilor menționate, a activităților desfăşurate în vecinătate de alte persoane.

Art. 93. Dreptul de acces la utilitățile publice trebuie exercitat de concesionar cu bună-credință şi în mod rezonabil, fără a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilități publice.

Art.94. - Pentru consecințele secundare cauzate sau care pot fi produse prin realizarea, reabilitarea sau retehnologizarea, respectiv prin funcționarea unor capacități de transport şi distribuție şi altele asemenea, concesionarul poate contracta cu persoanele interesate, în calitate de beneficiar, furnizarea sau prestarea de servicii corespunzătoare, în condițiile legii.

Art. 95. Pentru protecția şi funcționarea normală a capacităților şi a accesoriilor acestora din sectorul gazelor naturale, ANRGN instituie, prin norme tehnice, zone de protecție şi de siguranță a acestora.

CAPITOLUL XII
Interdicții

Art. 96. Pentru protecția obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se interzice terților:

a) să realizeze construcții de orice fel în zona de siguranță a conductelor de gaze naturale; în cazul în care, în mod excepțional, este necesar ca pe terenul pe care este amplasată rețeaua de alimentare cu gaze naturale să se execute o construcție, beneficiarul acesteia şi/sau proprietarul va/vor suporta toate cheltuielile de modificare a traseului rețelei, cu condiția obținerii acordurilor proprietarilor sau ale deținătorilor legali ai terenului de pe traseul unde urmează să fie plasată noua conductă, precum şi avizele autorităților competente şi autorizația de construire;

b) să efectueze săpături sau lucrări de orice fel sub sau peste conductele de gaze naturale ori în zona de protecție a acestora, fără avizul prealabil al operatorului de sistem;

c) să depoziteze materiale pe căile de acces la conducte şi în zona de protecție a acestora;

d) să intervină în orice mod asupra conductelor, echipamentelor şi instalațiilor de gaze naturale.

Art. 97. În vederea exploatării în condiții de siguranță a SNT, se interzice, cu excepția cazului de forță majoră, întreruperea alimentării cu energie electrică, a legăturilor telefonice sau de radiocomunicații şi a transportului feroviar.

CAPITOLUL XIII
Prețuri şi tarife

Art. 98. (1) Sistemul de prețuri şi tarife la gaze naturale este conceput astfel încât să faciliteze:

a) apropierea de valoarea de piață a combustibililor alternativi, promovarea competiției pe piața gazelor naturale, diversificarea surselor de alimentare cu gaze naturale şi mărirea siguranței furnizării;

b) recuperarea costurilor efectuate în mod prudent aferente activităților reglementate şi activităților subsecvente acestora, asigurarea unei rate rezonabile a rentabilității pentru capitalul investit în activitățile reglementate, stimularea dezvoltării capacităților de producție, transport, înmagazinare şi distribuție, atragerea investițiile străine şi transferul de tehnologie;

c) economisirea de energie la consumatorii finali;

d) descoperirea de noi resurse şi dezvoltarea rezervelor de gaze naturale;

e) îmbunătățirea calității gazelor naturale şi a serviciilor prestate la consumatori.

(2) Principiile care stau la baza elaborării reglementărilor privind sistemele de prețuri şi tarife pentru activitățile reglementate sunt următoarele:

a) stimularea utilizării eficiente a gazelor naturale, asigurarea calității serviciilor, promovarea concurenței pe piața gazelor naturale şi protecția intereselor consumatorilor;

b) eliminarea subvenționărilor încrucişate şi/sau a diferențierilor nejustificate între tipurile de consumatori sau după tipul de utilizare a gazelor naturale;

c) prevenirea speculațiilor şi a comportamentelor speculative pe piața gazelor naturale;

d) încurajarea trecerii cererii din perioada de vârf de consum în perioadele de consum redus.

(3) Sunt interzise:

a) orice practici care utilizează sistemele de prețuri şi tarife ca instrumente de protecție socială şi/sau pentru subvenționarea directă sau indirectă a consumatorilor;

b) recuperarea costurilor corespunzătoare serviciului asigurat pentru o anumită categorie de consumatori prin prețurile şi/sau tarifele practicate altor categorii de consumatori;

c) limitarea sau diminuarea prețurilor şi a tarifelor pe considerente de politică socială sau antiinflaționistă; asigurarea de către stat a unui anumit nivel de protecție socială pentru unele categorii de consumatori se va realiza prin acordarea de subvenții sau de ajutoare direct acestora.

(4) Sistemul de prețuri şi tarife conduce la realizarea unei piețe moderne şi competitive a gazelor naturale.

Art. 99. Prețurile şi tarifele reglementate se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, de către ANRGN, cu cel puțin 15 zile înainte de intrarea în vigoare.

Art. 100. (1) Piața internă a gazelor naturale este formată din:

a) segmentul concurențial care cuprinde comercializarea gazelor naturale între furnizori şi între furnizori şi consumatorii eligibili. În segmentul concurențial, prețurile se formează liber pe baza cererii şi a ofertei, ca rezultat al mecanismelor concurențiale;

b) segmentul reglementat care cuprinde activitățile cu caracter de monopol natural şi furnizarea la preț reglementat şi în baza contractelor cadru. În segmentul reglementat al pieței, sistemele de prețuri şi tarife se stabilesc de ANRGN, pe baza metodologiilor proprii elaborate în acest sens.

(2) Activitățile aferente segmentului reglementat cuprind:

a) furnizarea la preț reglementat şi în baza contractelor cadru către consumatori;

b) administrarea contractelor comerciale şi de echilibrare contractuală a pieței interne;

c) transportul gazelor naturale;

d) înmagazinarea subterană a gazelor naturale;

e) distribuția gazelor naturale;

f) tranzitul gazelor naturale, cu excepția tranzitului desfăşurat prin conducte magistrale dedicate; tranzitul prin conductele magistrale dedicate se supune regimului stabilit prin acordurile internaționale în baza cărora acestea au fost realizate;

g) activitățile subsecvente care sunt necesare şi decurg din activitățile menționate mai sus.

(3) Pe măsura dezvoltării pieței interne şi/sau a integrării în pieţele internaționale, ANRGN are obligația de a decide deschiderea treptată, în tot sau în parte, a activităților reglementate către concurență.

(4) Consumatorii eligibili au dreptul să negocieze direct contracte de vânzare-cumpărare cu furnizorii licențiați.

(5) Pentru acoperirea necesarului de gaze naturale, toți consumatorii au dreptul de a fi alimentați cu gaze naturale în aceeaşi structură intern/import a surselor. Pentru piața reglementată, asigurarea, în această structură a cantităților de gaze naturale se realizează de către furnizorii licențiați, aceştia având acces nediscriminatoriu la sursele interne de gaze naturale.

(6) Prevederile alin. (5) se aplică până la liberalizarea totală a pieței interne de gaze naturale.

Art. 101. (1) Agenții economici din sectorul gazelor naturale, care practică activități reglementate conform art. 100 alin. (2), sunt obligați să asigure separarea contabilă, conform normelor legale şi reglementărilor ANRGN.

(2) Agenții economici din sectorul gazelor naturale, care practică activități reglementate conform art. 100 alin. (2), sunt obligați să asigure separarea legală, funcțională şi organizatorică a acestora. Separarea legală nu implică modificarea controlului asupra întreprinderii integrate pe verticală.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (1) şi (2), agenții economici care desfăşoară activități de distribuție şi care deservesc un număr de cel mult 100.000 de consumatori. Aceştia au obligația separării, în contabilitatea internă, a fiecăreia dintre activitățile reglementate, astfel încât să permită reflectarea exactă a veniturilor şi costurilor aferente fiecărei activități, în scopul evitării discriminării şi subvențiilor încrucişate, precum şi pentru încurajarea competiției. În acelaşi scop, acestea vor ține contabilitatea separată, ca pentru o societate comercială independentă, în cazul în care dețin activități în afara sectorului de gaze naturale. Contabilitatea internă va include balanța de plăți şi contul de profit şi pierderi pentru fiecare activitate.

CAPITOLUL XIV
Infracțiuni şi contravenții

Art. 102. Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea administrativă, contravențională, penală sau civilă, după caz.

Art. 103. Sustragerea de gaze naturale constituie infracțiunea de furt şi se pedepseşte conform prevederilor Codului penal.

Art. 104. Deteriorarea, modificarea fără drept sau blocarea funcționării echipamentului de măsurare a consumului de gaze naturale furnizate constituie infracțiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani.

Art. 105. Deteriorarea, modificarea fără drept a componentelor obiectivelor de producție, înmagazinare, transport, distribuție gaze naturale, constituie infracțiune şi se pedepseşte cu închisoare de la unu la 10 ani.

Art. 106. Executarea sau folosirea de instalații clandestine în scopul racordării directe la sistemul de alimentare cu gaze naturale sau pentru ocolirea echipamentelor de măsurare constituie infracțiune şi se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.

Art. 107. În cazurile în care infracțiunile prevăzute la art. 103 - art. 106 sunt săvârşite de un salariat al unui titular de licență, limita maximă specială a pedepsei se majorează cu un an.

Art. 108. Tentativa la infracțiunile prevăzute la art. 103 - art. 106 se pedepseşte.

Art. 109. Constituie contravenții la normele privind desfăşurarea activităților în sectorul gazelor naturale următoarele fapte, dacă nu au fost săvârşite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni:

1. proiectarea, avizarea, execuția, recepția, punerea în funcțiune şi/sau exploatarea de lucrări noi, modificări, extinderi sau revizii ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, de către persoane fizice sau juridice neautorizate;
2. proiectarea şi/sau executarea de lucrări noi, modificări, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, fără obținerea acordurilor, aprobărilor, avizelor şi autorizațiilor necesare;
3. proiectarea şi/sau executarea de lucrări noi, modificări, extinderi, ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, cu încălcarea reglementărilor tehnice emise în domeniu;
4. executarea de lucrări noi, de modificări, de extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, cu încălcarea prevederilor art. 80 şi 81;
5. executarea de lucrări noi la obiectivele din sectorul gazelor naturale, excluzând instalațiile de utilizare de orice fel, fără urmărirea acestora de către un operator licențiat şi/sau fără verificarea documentației tehnice de execuție de către un verificator atestat conform prevederilor legale;
6. executarea sau modificarea instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, fără avizarea documentației tehnice de execuție de către operatorul licențiat;
7. utilizarea de echipamente, instalații, aparate, produse şi procedee neconforme cu reglementările tehnice în vigoare;
8. utilizarea de echipamente, instalații şi aparate care nu au efectuată verificarea tehnică în termen;
9. avizarea proiectelor de execuție ale căror soluții tehnice nu se încadrează în prevederile şi reglementările tehnice din sectorul gazelor naturale;
10. derularea de către investitor şi/sau beneficiar a oricărui contract ce are ca obiect executarea de lucrări de construcții-montaj pentru înființări şi/sau modificări ale unor capacități din sectorul gazelor naturale, fără obținerea autorizației de înființare şi/sau a autorizației de modificare, a acordurilor şi avizelor necesare;

11. neîndeplinirea şi/sau îndeplinirea necorespunzătoare a condițiilor de valabilitate ale autorizațiilor obținute conform art. 49;
12. neîndeplinirea şi/sau îndeplinirea necorespunzătoare a condițiilor de valabilitate ale autorizațiilor / licențelor obținute conform art. 43, 44, 45 şi 46;
13. racordarea la obiectivele din sectorul gazelor naturale, fără acordul scris al operatorului licențiat;
14. nerespectarea prevederilor contractelor-cadru emise de către ANRGN;
15. nerespectarea prevederilor standardelor de performanță din sectorul gazelor naturale;
16. folosirea unor practici menite să influențeze formarea liberă a prețurilor pe piața gazelor naturale;
17. sistarea nejustificată a alimentării consumatorului;
18. execuția, exploatarea şi manevrarea necorespunzătoare a unor instalații şi echipamente, cu încălcarea condițiilor tehnice de securitate şi care pot dăuna persoanelor fizice, proprietății şi/sau mediului;
19. refuzul nejustificat al accesului la conductele din amonte, sistemul de transport, la sistemele de alimentare şi la depozitele de înmagazinare gaze naturale al solicitanților interni sau externi;
20. revânzarea gazelor naturale de către consumatori;
21. refuzul de a permite verificările şi inspecțiile prevăzute prin reglementări sau dispuse, după caz, de ANRGN, precum şi obstrucționarea efectuării acestora;
22. nefurnizarea sau furnizarea incompletă sau eronată a datelor şi informațiilor solicitate de ANRGN şi nerealizarea măsurilor dispuse de aceasta;
23. proiectarea şi/sau execuția de lucrări pentru alți agenți economici decât cel pentru care instalatorul autorizat a pus la dispoziție legitimația proprie în vederea autorizării de către ANRGN a acestuia conform regulamentului specific;
24. neasigurarea stocului minim în depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale şi nerezervarea capacității minime pentru transportator;
25. întârzierea nejustificată în realimentarea consumatorilor după întrerupere;
26. nerespectarea normelor privind zonele de protecție şi siguranță, stabilite conform legii;
27. nerespectarea reglementărilor privind prețurile şi tarifele;
28. emiterea acordurilor şi avizelor privind accesul la sistemele de producție, transport, înmagazinare şi alimentare cu gaze naturale, fără respectarea prevederilor legale;
29. nerespectarea prevederilor acordurilor şi avizelor privind accesul la conductele din amonte, sistemele de transport, de înmagazinare/stocare şi de alimentare cu gaze naturale;
30. nerespectarea dispozițiilor privind separarea legală a activităților reglementate în sectorul gazelor naturale;
31. executarea fără acordul operatorului licențiat a oricărei operații sau intervenții, de orice natură, la conductele, aparatele, instalațiile de măsurare şi accesoriile, aferente obiectivelor / sistemelor de producție, înmagazinare/stocare, transport, tranzit şi la sistemele de alimentare cu gaze naturale;

32. neurmărirea lucrărilor de construcții-montaj şi neîntocmirea documentelor specifice, de către operatorul care le-a avizat;

33. punerea în funcțiune de către instalatorul autorizat a obiectivelor din sectorul gazelor naturale care nu au fost avizate, recepționate şi pentru care nu s-a obținut autorizație de funcționare;

34. racordarea de către instalatorul autorizat de noi puncte de consum de gaze naturale la instalațiile existente şi punerea în funcțiune a acestora fără aprobarea operatorului licențiat;

35. semnarea documentațiilor definitive de către un instalator autorizat pentru lucrări pe care acesta nu le execută sau nu le supraveghează direct;

36. nerespectarea prevederilor art. 101 alin.(1).

Art. 110. (1) Contravențiile prevăzute la art. 109, în cazul în care au fost săvârşite de către persoane fizice, se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 10.000.000 lei la 30.000.000 lei, cele de la punctele 1, 2, 6, 7, 9, 18, 19, 20, 21, 22, 29, 31, 32, 33, 34 şi 35;

b) cu amendă de la 20.000.000 lei la 60.000.000 lei, cele de la punctele 3, 4, 5, 13 şi 14;

c) cu amendă de la 60.000.000 lei la 250.000.000 lei, cele de la punctele 10 şi 26.

(2) Contravențiile prevăzute la art. 109, în cazul în care au fost săvârşite de către persoane juridice, se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 10.000.000 lei la 30.000.000 lei, cele de la punctele 8 şi 11;

b) cu amendă de la 20.000.000 lei la 60.000.000 lei, cele de la punctele 16, 25, 28 şi 31;

c) cu amendă de la 30.000.000 lei la 60.000.000 lei, cele de la punctele 1, 2, 6, 22, 23, 32 şi 3;

d) cu amendă de la 20.000.000 lei la 250.000.000 lei, cele de la punctul 15;

e) cu amendă de la 60.000.000 lei la 120.000.000 lei, cele de la punctele 14 şi 9;

f) cu amendă de la 60.000.000 lei la 250.000.000 lei, la cele de la punctele 4, 5, 7, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 26, 27, 29, 30, şi 36.

Art. 111. Constatarea contravențiilor şi aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele împuternicite în acest scop de către preşedintele ANRGN.

Art. 112. Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal de constatare şi sancționare ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la art. 110, agentul constatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

Art. 113. Bunurile destinate, folosite sau rezultate din contravenții, prevăzute în prezenta lege, inclusiv sumele de bani din bănci, sunt supuse confiscării în condițiile legii.

Art. 114. Actualizarea limitelor amenzilor prevăzute la art. 110 se va face prin hotărâre de Guvern.

Art. 115. Contravenţiilor prevăzute la art. 109 le sunt aplicabile dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare.

Art. 116. Sumele provenite din amenzi se virează la bugetul de stat şi la ANRGN în cotele stabilite de Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare.

Art. 117. (1) În vederea constatării contravenţiilor, agenţii constatatori au acces, în condiţiile legii, la obiectivele de producţie, la sistemele din sectorul gazelor naturale, inclusiv la instalaţiile şi echipamentele aferente acestora, precum şi la instalaţiile de utilizare a gazelor naturale.

(2) Proprietarii instalaţiilor de utilizare sau cei care le exploatează sunt obligaţi să pună la dispoziţia agenţilor constatatori documente, date şi/sau informaţii relevante.

(3) Organele de poliţie, precum şi celelalte organe cu atribuţii în domeniu sunt obligate să acorde, la cerere, sprijin agenţilor constatatori.

CAPITOLUL XV
Dispoziţii tranzitorii şi finale

Art. 118. Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României.

Art.119. (1) Dispoziţiile art.8 lit. j), art.22, art.34, se aplică începând cu data de 1 iulie 2007.

(2) Dispoziţiile art.101 alin.(2) intră în vigoare pentru toţi operatorii începând cu data de 1 iulie 2007, iar pentru operatorul SNT începând cu data de 1 ianuarie 2007.

Art.120. Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanţa Guvernului nr.41/2000 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale (ANRGN), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.45 din 31 ianuarie 2000, aprobată şi modificată prin Legea nr.791/2001, cu modificările ulterioare, Ordonanţa Guvernului nr.60/2000 privind reglementarea activităţilor din sectorul gazelor naturale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 46 din 31 ianuarie 2000, aprobată şi modificată prin Legea nr.463/2001, precum şi orice alte dispoziţii contrare.